

Verkondiging in de Sint Jansbasiliek, 25 december 2022
Dagmis van Kerstmis¹

Aanbidding der herders door de Meester van de Triptiek van Morrison (ca. 1510)

Zelf houd ik nogal van mooie architectuur, klassiek en ook heel modern. In deze donkere dagen voor kerstmis keek ik naar een documentaire over een makelaarsgezin in Parijs. Vader en moeder en drie volwassen zonen die voor een superrijke clientèle huizen zoeken, laten zien en hopelijk verkopen, in zogezegd de hoogste segment van de woningmarkt. Ik vergaapte me aan magnifieke appartementen en villa's en hun inrichting. Kasten van huizen, zogezegd. Laren verbleekt er een beetje bij.

Toen viel bij de preekvoorbereiding mijn oog op dat zinnetje.
"Het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond."
Als je letterlijk vertaalt:
"Hij heeft onder ons een tent opgeslagen."

¹ Jesaja 52, 7-10; Hebrëen 1, 1-6; Johannes 1, 1-18

Zo vertelt de evangelist Johannes zijn kerstverhaal.

Een tentje.

God is komen kamperen bij de mensen, op deze aarde.

Hij liet geen architectonisch wonder uit de hemel neerdalen.

Nee, Hij sloeg een tentje op.

Misschien hebt u wel eens gekampeerd.

Toen ik jong was (opa vertelt) heb ik ook gekampeerd.

Een bijzondere charme vond ik het om eens per jaar een tentje op te slaan.

Voor een of twee weken jouw van gemakken voorziene woning achter je dicht te doen en je tevreden te stellen met basale voorzieningen, je luchtbed op de harde ondergrond op te pompen.

Totdat je bij het klimmen van de jaren last krijgt van je rug en op zoek gaat naar een hotelletje.

God heeft onder ons zijn tent opgeslagen.

Ja, eigenlijk nog minder.

Wij vergapen ons aan de kerststal.

De Zoon van God, Maria en Jozef zijn te gast in een stal, een verblijf voor de dieren. Een os en een ezel geven warmte. Herders, mensen die gewend zijn onder de open hemel te slapen, komen op bezoek.

Dit jaar denken wij aan al die mensen wereldwijd en bij ons in Laren, die de deur van hun veilige woning achter zich hebben dichtgedaan, zijn gevluht voor de oorlog, de armoede, de onzekerheid, vurig hopen hun huis weer terug te vinden, in tijden waarin de vrede is teruggekeerd.

Nu vinden zij onderdak ook bij ons.

Hoeveel Nederlanders hebben dit moeilijke jaar 2022 wel niet hun woning opengesteld voor Oekraïense vluchtelingen; of hun leegstaande bezittingen, een voormalige bank in ons dorp. Af en toe loop ik er binnen en zie ik hoe zij bij ons hun tent, hun kampeer-achtige bestaan hebben opgeslagen.

Zo is God ook bij ons gekomen, zoekend naar een plaats om te wonen.

Daarom vieren wij kerstmis.

Kan Jezus, de Zoon van God, in mijn leven wonen?

Is er plaats bij mij, in de woning van mijn leven, mijn binnenste, mijn hart en mijn verstand, voor Hem? Of is Hij - ongemerkt - door de achteruitgang verdwenen, omdat Hij niet meer werd ontvangen, gezocht?

Volgens de Gooi en Eemlander van afgelopen donderdag is dat wonen van God in onze samenleving, in onze levens, een aflopende zaak. Talloze Godshuizen, kerken zijn of worden gesloten. God raakt een beetje dakloos, zou je kunnen gaan denken.

Natuurlijk is het een verlies als steeds meer kerken, verwijzingen naar God, naar Christus, naar het geloof, verdwijnen.

Ik houd van de kerk, voor mij kunnen er niet genoeg zijn.

Maar zó is de situatie waarin wij nu moeten leven.

Wanneer mensen de kerken niet meer bezoeken verandert niet hun verlangen naar een geestelijk dak boven hun hoofd.

Ieder mens is een wezen dat verlangt, dat geborgenheid zoekt, zijn vreugde, haar dankbaarheid wil vieren, troost zoekt in duistere tijden.

God is geen makelaar in grote, luxe gebouwen, systemen en ideologieën.

Hij is klein begonnen, met een tentje, zo kwetsbaar als een pasgeboren kind, waarvoor eigenlijk geen plaats was.

Misschien mogen ook wij wel weer klein beginnen.

Zo geduldig en hoopvol als Maria en Jozef, als hun Kind.

We mogen denken aan dat woord uit de eerste lezing, het woord van de profeet Jesaja: "uw torenwachters verheffen hun stem, zij jubelen tegelijk want zij zien, oog in oog, de terugkeer van de Heer naar Sion."

Is de Heer dan weggeweest?

Ja, dat is gebeurd. Dat wil zeggen: de gelovigen waren jarenlang weg. Zij leefden ergens anders, in ballingschap, zij waren met andere zorgen bezig.

Er waren toen nog maar weinig gelovigen over.

Zij waren als mensen die op de torens stonden, uitziend vol hoop en verlangen.

Misschien mogen wij zulke mensen worden.

Mensen die op wacht staan, die hopen en verlangen naar een betere wereld, een meer menselijke samenleving, een land, een dorp, een buurt waar mensen welkom zijn, zich geliefd mogen weten, onderdak krijgen, zoals ooit Maria en Jozef en hun kind. Een land waar God onderdak vindt.

Laten wij die mensen worden, bij wie God zijn tentje kan opslaan.

Zalig Kerstfeest. Amen.